

**MODERN PROBLEMS OF MANAGEMENT:
ECONOMICS, EDUCATION,
HEALTH CARE AND PHARMACY**

**WSPÓŁCZESNE PROBLEMY ZARZĄDZANIA:
EKONOMIA, EDUKACJA,
OPIEKA ZDROWOTNA I FARMACJA**

Publishing House WSZiA

Opole, Poland

The Academy of Management and Administration in Opole, Republic of Poland
Berdyansk State Pedagogical University, Ukraine
The High School of Medicine in Sosnowiec, Republic of Poland
Humanitas University in Sosnowiec, Republic of Poland
The Institute for the Study of Spatial Development, Ukraine
Kazakh National University named after al-Farabi, Almaty,
Republic of Kazakhstan
Kharkiv Medical Academy of Post-graduate Education, Ukraine
Kharkiv National Economic University, Ukraine
Kharkiv National University of Radio Electronics, Ukraine
Kharkiv Trade and Economic Institute KNUTE, Ukraine
The National University of Pharmacy, Ukraine
The School of Economics and Management in Public Administration in
Bratislava, Slovak Republic
SI of General and Urgent Surgery Institute
named after V.Zaitsev NAMS of Ukraine
L.T.Malaya Therapy National Institute of NAMS of Ukraine
The University of Economics in Bratislava, Slovak Republic
West-Kazakhstan State Medical University named after Marat Ospanov,
Republic of Kazakhstan

MODERN PROBLEMS OF MANAGEMENT: ECONOMICS, EDUCATION, HEALTH CARE AND PHARMACY

Conference Proceedings of the 2nd International Scientific Conference

October 23 – 27, 2014

Opole, Poland

SECTION 1

CONCEPTS AND MODELS OF MANAGEMENT OF ECONOMIC SUBJECTS ON THE MICRO, MESO AND MACRO LEVELS

ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМКИ ТРАНСКОРДОННОГО ЕКОНОМІЧНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА УКРАЇНИ ТА ЄВРОПЕЙСЬКИХ ДЕРЖАВ

Балджи М.Д.

Одеський національний економічний університет, м.Одеса, Україна

baldgi@ukr.net

Транскордонне співробітництво в Україні здійснюється переважно у формі єврорегіонів, що сприймаються лише як інструменти європейської інтеграції країни, а не як інструменти розвитку периферійних територій за рахунок використання вигідного гео економічного та політичного розташування областей. Саме тому сьогодні актуально знайти засіб переходу у такому співробітництві на якісно новий рівень, що включатиме економічне співробітництво у торговельній та фінансовій сферах.

Завдяки своєму економічному та політичному розташуванню Одеська область має усі можливості для успішного використання інструменту транскордонного співробітництва як засобу економічного та соціального розвитку. Транскордонне співробітництво Одеської області здійснюється здебільшого із прикордонними регіонами Румунії та Республіки Молдова в рамках єврорегіону «Нижній Дунай». Зовнішньоекономічні та зовнішньополітичні чинники розвитку транскордонного співробітництва, що включають в собі незначну роль в економіці Одеської області торговельних та інвестиційних зв'язків із суміжними регіонами Республіки Молдова та Румунії, певну напруженість в дипломатичних українсько-румунських та українсько-молдавських відносинах, економічну незацікавленість сторін у здійсненні єврорегіонального співробітництва та недостатність фінансових ресурсів,

що особливо стосується молдавської сторони, для здійснення ТКС, формують організаційні (недостатню координованість дій в рамках співробітництва, відсутність єдиних інтересів у регіонів-учасників формування) та технічно-правові (розбіжності в законодавстві України, Румунії та Республіки Молдова, різний рівень повноважень регіональних влад у країнах) проблеми розвитку транскордонного співробітництва на рівні єврорегіону. Складність подолання зовнішніх чинників полягає в тому, що вони склалися історично і є об'єктивними, тобто не залежать чи майже не залежать від місцевої влади, тому це подолання лежить в компетенції урядів країн, або їх вирішення – справа довгострокова, якщо це стосується питань з гармонізації законодавства або підвищенні ролі економічних зв'язків між країнами.

За допомогою статистичних даних були розраховані прогноз розвитку транскордонного співробітництва області (табл. 1).

Таблиця 1

Прогноз валового регіонального продукту Одеської області та ключових показників транскордонного співробітництва регіону із суміжними країнами

Показник	2015 рік, млн. дол. США	2016 рік, млн. дол. США	Відхилення	
			Абсолютне, млн. дол. США	Відсоткове, %
Валовий регіональний продукт	7744,1	8679	834,3	13,1
Обсяг прямих іноземних інвестицій	19,4	20,97	0,44	2,5
Експорт товарів та послуг	93	90,6	28	29,6
Імпорт товарів та послуг	246,1	255,1	57,5	30,3
Зовнішньоторговельний оборот товарів та послуг	332	345,7	66,7	22,7

В цілому, зовнішньоторговельний оборот товарів та послуг в рамках єврорегіону «Нижній Дунай», як основний показник транскордонного співробітництва в економічній сфері, не матиме однозначної тенденції, оскільки імпорт та експорт товарів та послуг в рамках єврорегіону матимуть різні темпи зростання та зменшення відповідно, і на кінець

2016 р. становитиме 345,7 млн. дол., тобто зменшиться порівняно із показником 2011 р. на 20,2 млн. дол. США або на 5,5% у відносному значенні. Розраховані дані свідчать про наступні тенденції розвитку транскордонного співробітництва Одеської області із суміжними регіонами Румунії та Республіки Молдова.

Що стосується ефективності здійснення транскордонного співробітництва Одеською областю, то слід зробити наступні висновки. Були проаналізовані чотири групи показників. Результат аналізу першої групи – загальних статистичних даних – дає уявлення про загальну специфіку єврорегіону «Нижній Дунай». Основними галузями економіки єврорегіону є сільське господарство, рибальство, легка, харчова, хімічна промисловість, будівництво, металургія та транспорт. Співробітництво в цих сферах із суміжними територіями Молдови та Румунії повинно стати рушійним фактором розвитку ТКС області. Аналіз другої групи даних – показників соціально-економічного та екологічного розвитку – демонструє певні, хоч і незначні результати транскордонної взаємодії. Третя група даних – обсяги залученої фінансової підтримки та реалізованих проектів та програм – призводить до висновку про незначні фінансові вливання з боку міжнародних організацій в економіку єврорегіону та про переважання екологічної складової в ТКС в рамках єврорегіону. І остання група показників характеризує незадовільний стан розвитку прикордонної інфраструктури, що негативно впливає на розвиток транскордонних відносин, першим чином, в соціально-економічній сфері.

Пропонуються два напрями удосконалення організаційної складової здійснення транскордонного співробітництва Одеською областю: удосконалення в рамках єврорегіональних транскордонних утворень, що включає реформування організаційної структури Єврорегіону «Нижній Дунай» та створення нових білатеральних єврорегіональних утворень із суміжними регіонами сусідніх країн; пошук нових, більш ефективних форм здійснення транскордонного співробітництва, наприклад, транскордонних кластерів. Реалізація запропонованих перетворень значно підвищить ефективність здійснення транскордонного співробітництва області.